

Käyntini okkultistin luona

Pekka Ervastin ruotsinkielinen esitelmä 20/5 1900
Teosofisen Seuran Skandinavisen Osaston
viidennessä vuosikokouksessa Tukholmassa

Ruotsinkielestä suomentanut Waldemar Kaade

Hän janosi totuutta, mutta oli lakannut etsimästä sitä valheen keskeltä, jota oli tavannut kaikkialta. Niin kerran hänelle tarjoutui tilaisuus tavata okkultisti.

Oli saari eräässä kuusten ja vuorien ympäröimässä Norjan vuonossa. Sen rannalla huvila, jonka puutarhassa lapset leikkivät.

”Onko isänne kotona?” kysyi hän.

”Kyllä toki,” vastasi hymyilevä tyttönen, ”olkaa ystävällinen ja astukaa tupaan.”

Näillä sanoin näyttää tyttönen tietä vieden vieraan ”tupaan”, pieneen hyvin kalustettuun huoneeseen, josta oli mitä kaunein näköala yli sinisen vuonon vastakkaiseen viheriöivään saareen.

”Isäni tulee heti.”

Näin sanoen jätti tyttönen vieraan palaten jatkamaan keskeytynyttä leikkiään.

Vieras ei havaitse mitään erikoista tai salaperäistä, jos ei sinä pidä kodikkuutta, vieraanvaraisuutta ja puhtautta, jonka havaitsee ympärillään.

Hän istuu tuoliin ja odottaa.

Hetken kuluttua avautuu viereisen huoneen oviverho ja esiin astuu mies, joka on pikemminkin pitkä kuin lyhyt, pikemminkin laiha kuin lihava.

Hän lähestyy vierasta ystävällisesti kumartaen lausuen täyteläisellä soinnukkaalla äänellä:

”Pyydän anteeksi viipymistäni, mutta olen juuri palannut toimestani.”

He lyövät kättä. Vieraan edessä olevan miehen kasvot kuvastavat hyvyttä määrätietoisuutta ja itsehillintää. Parta on lyhyt ja suippo, otsalla ajattelijan rypyt ja silmät sinisen harmaat. Mutta niistä loistaa läpitunkeva valo ja pohjaton hyvyys.

”Ettekö astuisi viereiseen huoneeseen, niin saamme olla paremmin rauhassa.”

He astuvat sinisellä ja valkoisella verhoiltuun huoneeseen.

”Istukaa, olkaa hyvä, ja asettukaa mukavasti.”

Väsynyt vieras asettuu sohvan nurkkaukseen ja isäntä tuolille hänen lähelleen.

He keskustelevat, mutta mitään erikoista ei jää tästä hänen mieleensä. Hän tuntee olonsa hyväksi ja viihtyisäksi keskustellessaan filosofiasta miellyttävimmän ihmisen kanssa, jonka on tavannut.

He keskustelevat kauan, ja lopulta isäntä kiinnostuu. Hän vie käden otsalleen, filosofinen viiva siinä syvenee. Hän sulkee silmänsä, kuitenkin ponnistautuu kuin katsellakseen.

Niinpä hän virkkaa kesken keskustelun:

”Mitä ajattelette ajatuksesta. Olisin hyvin kiinnostunut kuulemaan mielipiteenne siitä.”

Tämä kysymys ei ole aivan keskustelun ulkopuolella, mutta vaikuttaa kuitenkin yllättävästi nuorukaiseen. Se tuntuu löytävän vastakaikua hänen sisimmässä itsessään. Jotakin purkautuu esille tuolta hänen sielunsa syvyydestä.

”Ihmeellistä,” ajattelee hän, ”kuinka olen vaeltanut pimeydessä ja kadottanut todellisen valon. Nyt herää vanhat muistot, ja mieleen nousee hetkiä, jolloin näin kirkkaammin.”

Hän ei kuitenkaan puheessaan mainitse tästä, vaan esittää kangertaen ja johdonmukaisesti mitä valoisimpina hetkinään on ajatuksesta ajatellut.

”Minusta tuntuu . . . muistan todellakin . . . hm . . . Olen todellakin joskus luullut näkeväni, että ajatukset ovat jotain joka on ihmisen ulkopuolella. Se on, olen joskus tuntenut nousevani ja vapautuvani kaikista ajatuksista.”

Isäntä nyökkää ystävällisen rohkaisevasti, vieraan jatkaessa:

”Ihmisen henki, hänen todellinen minänsä on kaiken ajatuksen yläpuolella. Minuus on kuin keskus ja ajatukset kulkevat edestakaisin sen kehällä. Varsinkin ihmisen etsiessä totuutta, koettaessa älyllisesti ymmärtää sitä, mietiskellessä erilaisia ajatusjärjestelmiä voi hän harhautua mitä vaarallisimpiin älyllisiin harhoihin. Voi löytyä heikkoja kohtia järjestelmissä, jotka miellyttävät hänen minässään olevia kuvitelmia sokaisten ja vieden mukanaan sellaiseen, joka ei ole kotoisin totuudesta, vaan valheesta. Syventyessään liian paljon toisten ajatuksiin ja mietiskelyihin, hän voi kadottaa näkyvistään todellisen minänsä ja sehän on juuri se, joka meidän ensi tilassa on löydettävä.”

”Aivan niin. Ihminen kadottaa uskonsa. Mutta uskon mihin? Itseensä. Totuus, joka ei ole minussa, ei ole minun totuuteni. Totuus on vasta minun, kun olen löytänyt sen omasta itsetietoisuudestani. Emme voi tietää mitään muusta, ellemmme ole löytäneet sitä omasta itsestämme niin kuin emme voi nähdä silmin, ennen kuin kuva on syntynyt aivoissamme. Nähdäksemme ulkoisen maailman, meillä täytyy olla silmät ja aivot. Nähdäksemme sisäiseen maailmaan, tietääksemme, meillä tulee olla henki ja sen silmät. Meidän henkemme tulee olla se, jota ensin etsimme. Niin kuin itse sanoitte, emme usein näe metsää puilta; ajatellessamme tuhansia ajatuksia, unohdamme ajattelijan itsensä, hiljaisen tarkkailijan näyttämön

takana.”

Ja hän jatkoi puhettaan:

”Totuus käytännöllisesti katsottuna on siinä, että meidän tulee löytää vapaa itsemme. Siksi elää ihminen täällä maan päällä. Siksi elää hän sidottuna tähän fyysilliseen muotoon. Kuinka ihmeellisesti kokoonpantu olento hän onkaan. Ajatelkaamme ensin tuota elävää näkyvää ruumista – fyysillinen kosmos lukemattomine soluineen ja molekyylineen – ja sitten elävää näkymätöntä, aina vaistoamme sielua tuhansin vaihtelevin ajatuksin, tuntein ja intohimoin, ja lopuksi henkeä, elämän ja tietoisuuden keskusta, sitä ihmisessä, joka on kätkeytyneenä niin ruumiillisen muodon kuin proteuksen kaltaisen sielunkin taakse, ja voi, useimmissa uinuen vielä syvintä untaan. He eivät vielä tiedä, mitä on itsetietoisesti ohjattu ajattelu. He luulevat ajattelevansa kuunnelllessaan niitä satoja ajatuksia, jotka risteilevät heidän aivoissaan. He luulevat tahtovansa järkiperaisesti, kun ohikiitävä ajatus innoittaa heidän pyrkimystään sen vaikuttaessa tunteelliseen sieluun. Ei, he eivät vielä ole ihmisiä sanan varsinaisessa merkityksessä, jos ajattelemme tuon sanan merkitsevän sanskritin sanaa man, ajatella – nämä ihmiset eivät vielä ole ilmentäneet ihmistä eli yli-ihmistä, josta Nietzsche puhuu. Niin, nämä ihmiset vaeltavat vielä erämaassa kaukana Kaanaan vapaasta, luvatusista maista – sieltä, missä ovat ne yksilöt, jotka ovat heränneet näkemään, minkä suuren, näkymättömän voiman he omaavat ajattelevana ja tahtovana minänä. He ovat kaukana sieltä, mutta missä ovat ne, jotka tahtovat tulla keskellämme tämän maapallon luojiksi.”

”Hyvä herra, uskon kuitenkin näitä ihmiskunnan esitaistelijoita olevan olemassa – vaikka harvassa. He ovat todellisia okkultisteja – tietysti tietoisesti –, jotka käyttävät ajatuksen ja luonnon salattuja voimia. En tarkoita hypnotismia enkä hypnotisoijia, joita todellisuudessa voidaan pitää

dynamiitilla leikkivinä lapsina. Okkultisti on nuorukainen, joka koko sielunsa voimalla tahtoo sitä, mikä on oikeata, toisin sanoen sitä, jota tahtoo Jumala – kosmillinen laki. Hän on mies, joka tietää ja tekee mitä tahtoo, hän on vanhus, joka kokemusten koulussa on oppinut oikean tavan tehdä tahtonsa mukaan.”

”Puhuinko mielestänne liian tuomitsevaan sävyyn? Ymmärtäkää kuitenkin, etten puhu itsestäni. Mutta sanon, ettei ole ylpeyttä tietää eikä nöyryyttä vaeltaa tietämättömyydessä. Molempia ajatellaan, tietämättömyyttä ja tietoa. Omata tieto, on tietää paikkansa elämän suuressa draamassa. Tietäessäni paikkani, oikean paikkani, mistä silloin ylpeillä tai hävetä?”

”Kerron teille okkultisteista, jotta teissä heräisi halu saavuttaa sama tieto ja päämäärä kuin heidän, tieto joka piilee teidän niin kuin jokaisen hangen salaisuudessa. Jokainen on kutsuttu maailmankaikkeuden suureen luomistyöhön sen esikoisoikeuden perusteella, että on järkevä olento. He, okkultistit ovat kautta aikojen muodostaneet veljeskunnan, joka edustaa planeettamme henkistä voimakeskusta. He ovat alituisen keskenään henkisessä kosketuksessa ja ovat eri asteisia riippuen sisäisestä kehityksestään. On oppilaita ja mestareita sekä mestarien mestareita monessa polvessa ja veljeskunta kokonaisuudessaan on kuin useampikielinen soitin, jolla kosmilliset voimat häiriytymättä voivat soittaa. Yksi kieli soi omalla ominaisella tavallaan, toinen toisella, kaikkien ollessa viritettyinä samaan harmoniaan. Monet näistä veljistä, varsinkin korkeimmat, elävät henkisinä voimakeskusina ilman näkyvää käyttövälinettä. Toiset taas, varsinkin oppilaat, elävät hajallaan ympäri maailmaa. Nämä eivät erotu muista ihmisistä eikä vihkimätön voi ulkonaisen käytöksen perusteella erottaa heitä muista ihmisistä. Tietysti heidän elämässään kuvastuu puhtaus, vakavuus sekä velvollisuuden täyttäminen jokapäiväisissä tehtävissä, mutta rehellisiä hyviä ihmisiähän

tapaa kaikkialla maailmassa. Okkultistin todellinen työmaa on luonnon salatuilla alueilla – ajatustasolla hän on oma valtiaansa ja vaikuttaa voimakeskuksena maailman parhaaksi. On muutamia, joiden tehtävänä on ilmoittaa totuutta julkisesti, ja taas toisia, joiden tehtävänä on herättää minuus niissä, jotka heidän tielleen sattuvat. Heidän työtapansa, joka ilmenee heidän yhteisenä ihanteenaan – niin kummalliselta, kuin se teistä tuntuneekin – ilmenee näkymättömissä, salatussa tuntemattomassa ... olla hyvän lain työaseena, rauhan rakentaja, totuus, rakkaus maan päällä. Olla valo pimeydessä –, jota pimeys ei käsitä, apua saanut ei huomaa – se on okkultistin suuri etuoikeus, oppilaan kunnianhimoinen unelma ...”

Näin puhuu tuo ihmeellinen innoittunut mies. Hänen katseensa tähyilee kauas avaruuteen miettivänä, tutkistellen. Vieras istuu mykkänä, loihdittuna, henkeään pidätellen, imien itseensä joka ajatuksen hänen sanoistaan.

On kuin koko huone olisi täyttynyt valolla, rauhalla ja onnella; kuin elämä olisi henkäys ruusuja ja liljoja. Onnellisena kuiskaa tuo väsynyt sielu:

”Kun kuulen teidän puhuvan, on kuin valo täyttäisi sydämeni. Olen ymmärtävinäni joka sanan, joka lähtee huuliltanne – ei, paljon enemmän. Te ette puhu minulle ainoastaan sanoin, vaan koko olemuksenne, persoonallinen läsnäolonne, puhuvat minulle. Tuota sielun siltaa pitkin ymmärrän enemmän kuin konsanaan sanat voivat kuvata. Kuinka olenkaan teille kiitollinen. Tahtoisin kulkea tuon tien, jonka minulle kuvasitte.”

”Sen tunnette. On kaivattava, tahdottava ja kolmanneksi etsittävä. Meidän on vapauduttava kuvitelmistamme ja itsekkyydestä, siitä jota sanomme omaksi minäksemme. Päämäärämme on: vaieta ja löytää ... Ystäväni, minäkin olen kiitollinen näistä hetkistä.”

Niin on nuorukainen jälleen ulkona, ulkona rannalla.

Aurinko on laskenut vuorten taa, taivas ja vuono ovat tummenneet. Idässä nousee kuu suurena punaisena ja pyöreänä.

Hän, joka äsken vielä oli huvilassa, seisoo rannalla ajatellen ja hänen henkensä täyttää Tuon suuren läsnäolo.

Niin sanomattoman korkealla yli eläimellisen ja maallisen on ihmisen henkinen elämä. Kuinka mittaamattoman syvälle inhimillis-maalliseen tunkeutuukaan hengen herättävä valo. Sinä heikko, joka epäilit, kuinka et nähnyt voimaasi?

Nyt olet puhunut veljelle, ja tiedät, että hän oli veli. Miten hän sanoikaan – eräillä heistä on tehtävänään herättää minuus niissä, jotka heidän tielleen osuvat. Hyvä eikö hän herättänyt minuakin horroksestani? Enkö nyt tunne todellista itseä? Niinpä minun on lähdettävä työhöni.

Hän vaeltaa pois valon loistaessa sielussaan. Hän vaeltaa valollansa sytyttäen toisia pimeydessä vaeltavia, joita hän kohtaa tiellä pakkasessa ja myrskyissä. Hän vaeltaa rauha sydämessään.